

Poročilo o žetvi v Gjugjevu pravi: Pšenice smo tu našli samo 5 meterskih stotov na 1 oralu. Sena je še bilo tako prilično, a otave bo prav malo in sicer samo v nižjih legah. Krompir je zelo redek in droben, razvoju koruze pa škoduje dolgotrajna suša.

Mala Gorica (sodni okraj Sisek). Na 3 in pol oralih se je našlo 31 vaganov pšenice. Iz tega sledi, da je rodila pšenica samo 3 metrice na 1 oralu. Več kot od žita pričakujejo letos krog Siska od koruze, ki bo tamkaj boljša nego je bila lani.

Belec. (Sodni okraj Zlatar.) Naš graščak je imel po sejanih 16 oralov s pšenico, našel je 59 metricev, torej 4 metrice na 1 oral. Eden hl pšenice tehtal 76 kg. Oves je obrodil dobro. Kuruza na ilovnati zemlji je zelo slaba.

Valpovo. Pri nas je pšenica obrodila izvrstno in smo dobili 10—11 metricev na 1 oralu. Nekateri se tožijo, da jim je vrgel oral le 8 metricev, so pa krog Valpova gospodarji, katerim je obrodila pšenica 12—14, da, celo 16 metricev na oral. Hektoliter pšenice tehtal 76 kg in je v njej le malo smeti. Ugodna je bila tudi žetev ozimnega ječmena, ki je vrgel 12—13 metricev na oral. Ovsu se je našlo 9—11 metricev na oral. Kljub dejstvu, da je oves obrodil dobro, pa je vendar zelo lahek in tehtal 1 hl komaj 41—42 kg. Ovsene slame je zelo veliko in bo živinorejcem dokaj dobrodošla pri letošnjem pomanjkanju živinske krme. Kuruza, repa in krompir zelo trpijo radi suše.

Brdovec. (Sodni okraj Zaprrešič.) Nikdar še nismo imeli tako slabe pšenične žetve nego je bila letošnja. Pšenica je dajala na oral samo 2 metrice in še ta roba je bila slaba in smetljiva. Bolji od pšenice je ječmen. Kuruza se suši radi pomanjkanja dežja. Vinogradi in orehi kažejo zelo dobro. Slive in jabolka odpadajo radi suše. Sena je bilo dovolj, a otave ne bo nič. Detelje smo lahko kosili samo enkrat.

Jazovica. (Okraj Novska.) Pšenice smo dobili jedva polovico od lani, ker so jej škodovali presuhi vetrovi. Krme je pa letos pri nas več nego lani. Oves je obrodil dobro, kuruza kaže slabo. Koruzna stebila so sicer še dokaj visoka, a brez klasov. Slive so obrodile slabo, a hrušk pa bo dovolj. Vinogradi kažejo zelo dobro.

Ludbrijež. Kak dober teden pred Petrovim je bila pri nas huda megla, ki je zelo škodovala pšenici. V sehih blizu Drave je izpadla žetev zelo slabo. Nekateri posestniki so komaj našli 3 metrice na oral. Manjši posestniki pa niso našli toliko, da bi bilo vredno mlati. V Zupancu je dobil en seljak na 1 oralu komaj 149 kg pšenice. V Cvetkoveh je dal 1 oral bolj v bregih 8 metricev, po dolinah pa samo 6. Kuruza ob Dravi stoji zelo dobro, po drugod pa je kuruza grozno slaba.

Tovarnik v Sremu. Na oralu zemlje smo našli komaj 6 metricev pšenice, druga leta pa je dala pri nas pšenica 15—20 metricev. Pšenično zrno je lahko in bo zelo veliko otrob, pa malo moke. Bolje kot pšenica je obrodil ječmen. Kuruza je zbog suše zelo slaba. Sena je bilo dovolj, a otavi primanjkuje vlage. Sliv je dovolj, a drugéga sadja zelo malo. Vinogradi obetajo bogato trgatvo.

Gradec pri Križevcih. Pri nas smo našli 7 mc na oral, tretjin omanj kot lanskó leto. Tudi ječmen je pri nas zelo slab. Kuruza je slaba. Sena smo nakosili malo, a otave pa sploh ne bo nič. Detelje je letos več nego lani. Sadja je vobče dovolj. Orehi niso obrodili pri nas še nikdar tako dobro kot letos. Vinogradi lepo kažejo in se ljudje veselijo trgatve.

Turnašica pri Virovitici. Pri nas je obrodila pšenica 6—9 mc na oral, ječmen 6 in rž 7. Kuruze so pri nas zelo slabe, ker je pesnata zemlja in že ni bilo bogzna kedaj dežja. Sena je bilo približno 10—12 mc na oralu, otave ne bo nič. Jabolka, hruške ter orehovi bo dovolj, slive odpadajo radi prevelike suše. Stanje vinogradov je izbornó.

Oriova pri Brodu. Pšenica je dajala komaj 4—5 mc na oral. Zrno je prazno in se bo namlelo zelo malo. Kuruza je še dokaj povoljna, zelo težko že čakamo na dež. Sena je več nego lani, otave bi tudi še bilo nekaj, ako pride dež. Razven sliv je vsega sadja dovolj.

Sremski Karlovci. Pri nas je izpadla žetev dobro in je dajala pšenica 8—10 mc na oral, oves 10—12, ječmen celo 13 mc. Vina pa bo letos pri nas manj nego lani.

Semovec pri Virju. Pri nas smo našli tretjino manj kot lani. Kuruza je za nič, vinogradi so dobri.

Da je pa pri nas v Sloveniji izpadla žetev dokaj slabše kot po naših južnih žitnicah, pa ve vsak kmetovalec.

Zagrebski žitni trg. Glede zagrebskega žitnega trga treba predvsem omeniti, da sploh ne prihajajo na trg večje množine novega žita in se ne sklepajo kupčije na debelo. Cene novemu žitu pa se spreminjajo takorekoč vsako uro. Velika suša, ki je napravila po naših južnih krajih nepregledno škodo na kruzah, je vzrok, da naši južni veleposretniki države svoja nova žita in jih sploh ne pustijo v promet. Popraševanje po novi žitni robi je zelo veliko, žitni trgovci bi radi na vsak način prišli do večjih žitnih količin, radi tega pa licitirajo sami žitne cene v take višine. Seljaki, videč to licitacijo cen, držijo rajši robo v zavesti, da bodo žitne cene v najkrajšem času poskočile. Pšenica je narasla v enem tednu od 1900 K na 2000 K. Po kruzah se ne prestando povpraševanje, koruzne cene rastejo in plačujejo za zdravo kuruza 2500 K od ugovorne postaje. Suša je v Srbiji letošnje kuruze tako popalila, da jo bodo morali uvažati od drugod. Po Vojvodini in Sremu pričakujejo letos srednje kuruze žetev, a letošnja kuruza bo tudi po teh krajih veliko slabša od lanske. Z ržo se trguje zelo malo in se giblje rž v cenah med 1600—1700 K. Ovsu prihaja zelo veliko na trg. Sremski in slavonski prerašeni oves plačujejo po 1400—1420 K, za bosanskega ter srbijanskega pa 40—50 K manj. Z novim ječmenom je letos zelo slaba. Letošnje leto smo morali od Vojvodine odstopiti Madžarom Baranjo, ki je žitnica glede produkcije ječmena. Po Sremu in Vojvodini ne zraste toliko ječmena, da bi zadovoljilo potrebe

naših pivovarj, ki bodo morale letos kupovati ječmen krog Skoplja ter Jagodine in ga plačevati po 380 dinarjev. Z dvigom žitnih cen so se dvignile tudi cene moki. Hrvatski veliki mlinci zahtevajo danes v večjih nakupnih množinah za moko nularico 28—28,5 K kg. Cene moki pa se bodo v najkrajšem času še znatno dvignile. Cene otrobom so narasle in se plačujejo po 900—950 K.

Zagrebski trg. Zagrebski trgi se večajo glede prometa od tedna do tedna. Zadnje dni so začeli hrvatski seljaki radi suše goniti svojo živino na trg in sicer nekatere suhe buše, ampak po večini prvovrstno blago. Govedo so plačevali po sledečih cenah: I. voli 38—40 K, II. voli 30—38 K, III. 20—28 K 1 kg žive teže. Prvorazredne krave 20—28 K, II. 20—26 K, III. 14—18 K 1 kg žive teže. Junčad se je gibala v cenah in sicer boljše vrste 30—32 K, slabše 24—28 K 1 kg žive teže. Osebito veliko prihaja na sejem prvovrstnih telet, ki so se plačevali: I. 40—43 K, II. 39—40 K, III. 34—36 K 1 kg žive teže. Treba poudariti, da prihaja v zadnjem času na zagrebski trg zelo malo svinj. Ako kdo pripelje na sejm sremske svinje, so takoj razprodane po 87 K 1 kg. Domače hrvatske svinje so v cenah: I. 85—87 K, II. 73—85 K, III. 72—85 K 1 kg žive teže. Konji za težke tovore so se plačevali krog 60.000 kron za par, srednje težke 48.000—50.000 K, lahki konji pa po 32.000—36.000 K, enoletna žrebeta 10—12.000 K, dvoletna 16—20.000 K, triletna 20—26.000 K. Čudno, da vozijo Hrvati na trg velike množine sena, ki je seve takoj razprodano. Za seno se plačuje v Zagrebu sledeče cene: 550—700 K, za slamo 250—400 K za 1 meterski stot. Snopi slame so se prodajali po 17 K. Zelo dovažajo Hrvati na trg cepljena drva. Na zadnjem sejmu so našli kar 1000 vozov cepljenih drv, ki so pa bila takoj razprodana in sicer od 1400 K do 2000 K kubični meter.

Tržne cene v Mariboru. Na mariborskem sejmu dne 12. avgusta 1922 so bile sledeče tržne cene, ki se razumejo v dinarjih: Pripeljalo se je 4 vozove svinjskega mesa, kg po 35, 5 vozov zaklanih svinj, kg po 24, 43 vozov krompirja, kg po 2,50, 48 vozov čebule in česnja kg po 7 din. Glava zelja je stala 4—5 din, 1 komad kumare 1—1,25, kg pšenice je stal 3,50, rži 3, ječmena 2,25—3, kuruze 3,50, ovsu 2—2,25, ajde 2,50, 1 kôš je stala 30—40, par piščancev 27—50, gos 45—50, raca 15—20, puran mlad 20—25, domači zajci komad 10—20 din. Nov fižol olučen kg 3, fižol v stročju kupček 0,50, češenj kg 10, buče komad 3, paradižnik kg 3—4, salata endivja komad 1—1,25, 1 liter borovnice 1—1,25, kg malin 4,50, jabolka 3—4, hruške 3—4, 1 breskev 1—1,25, 1 liter mleka 2,50 do 3, kg surovega masla 35—40, masti 35, 1 jajce 1,50 din.

Na svinjski sejm v Mariboru dne 4. avgusta 1922 se je prignalo 162 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: prasi 5—6 tednov stari komad 460—650 K, 7—9 tednov 750—1200, prasički 3—4 mesce stari komad 1600—1800, 4—6 mescev 2800—3000, 8—10 mescev 3600—3800, svinje 1 in pol leta stare po 4500—5300, koze po 500—600 kron.

Cene surovih kož. Povpraševanje po surovih kožah od strani usnarjev je zelo veliko, ker bi se vsi tovarnarji za usnje radi poskrbeli s kožami za jesen. To tekanje za nakupom surovih kož tira cene usnju v tako nedoplačljive višine. Težke kože plačujejo danes po 64 K kg, težje od 58 do 60 K, telečje po 75—80 K 1 kg. Pri nas se ne pokaže toliko goveje živine, da bi bile s surovimi kožami zadostno preskrbljene vse tovarne za usnje, radi tega pa trgajo usnarji takorekoč eden drugemu kože iz rok. Usnarji so največ krivi, da se od dne do dne podražuje tako važen predmet kot je obutev. Na usnarje bi morala pritisniti oblast, da ne bi tako podraževali usnja, saj mora tudi vojaška uprava obuti vojake za zimo in kako in od kod jih bo, ako bodo cene usnju tako neverjetno narasle na jesen.

Krna in suša. Dve leti grozovite suše bodo kmalu za nami, tudi prejšnja leta niso bila preveč mokrotna. Danes najdemo mnogokje travnike, ki so vsled suše popolnoma rjavi, kar suša ni pobrala, je uničil črv. S strahom povprašujejo posestniki, kaj bodo krmili? Premnogim travnikov si leta in leta ne bo opomoglo in brez človeške pomoči bo ostala travica tako redka, da se bo komaj košnja splačala. Pisec teh vrst je videl širem štajerske slovenske dež le mnogo polja in travnikov, na katerih bi se dalo vpeljati dosti bolj intenzivno gospodarstvo s tem, da bi se travništvo menjalo s poljedelstvom. Tako gospodarstvo najdemo po Švicarskem in so ga vpeljali že marsikje širom Evrope, posebno v krajih, ki so po legi primerni za njive kot za travnike. Skoro vsak kmetovalec pri nas ima kakšen travnik, ki bi bil primeren tudi za njivo, pa si ga ne upa za to uporabiti, ker bi mu potem primanjkovalo krme. Ako ima več takšnih prostorov, naj premisli, ako bi ne kazalo vpeljati menjalnega gospodarstva.

Cene za seno in slamo v Mariboru. Pripeljalo se je 30 vozov sena, meterski stot po 195—225 din, 15 vozov slame q po 137—162,50.

Cene danes in pred enim letom. »Jugoslovanski Lloyd« navaja sledeče cene najnujnejših življenskih potrebščin v Zagrebu lani in letos: Govedina lani 24—28 kron, letos 70 do 80 kron, svinjsko meso 24—28 kron (100—120) kron, slanina 40—46 (120—140) kron, moka 15—20 (20—30) kron, mleko 6—8 (15—16) kron in drva 1200—1300 (2500—3000) kron za klastro. Približno iste cene veljajo tudi za Maribor. A koliko so se zvišale plače?

Ne preveč tresti sadnega drevja. Videl sem marsikje, da so tresli in bili z drogovci neusmiljeno po sadnem drevju, tako, da je razen sadja odpadlo tudi nebroj mladice. Enkrat že samoumevno mora imeti to za drevo kvarne posledice. pomisliti moramo, da odpade s tem največ rodnega lesa. Opozoriti moram pa tukaj na dejstvo, ki ga prezre večina sadjarjev. Sad se drži na drevju s pečljem. Ko sad dozori, se napravi med rodnim lesom in pečljem tanka prevlaka, ki omogoča, da sad lahko obiramo in da zrel sad rad odpade. Ta konec rodnega lesa, ki še na drevesu ostane, zove se rodna pogačica, začne se pa skoro vedno potem, ko sad odpade, debeliti. Zakaj? Sadno drevo je navajeno voditi sok v sadje. Tudi ko sadje odpade, ne more drevo tega pota življenskemu soku tako naglo spremeniti. Zato se rodna pogačica navadno zdebili, ker so tam nakopičile razne snovi, ki so bile namenjene sadu. In posledica? Tik za rodno pogačico se pri pritlikavcih že tisto leto, pri večjem sadnem drevesu pa drugo leto tvori rodna brst, nov začetek sadu. Zdaj vidite, dragi sadjarji, kako nesmisel je tresti sadno drevo tako, da zgubi skoro polovico rodnega lesa. Uvažujte to in tresite drevo le, ko bo sadje popolnoma zrelo.

Hmelj. V preteklem tednu je bilo na hmeljskem trgu v Zlatcu povpraševanje po hmelju nekoliko živahnije, toda cene so padle. Za hmelj srednje kakovosti so ponujali po 1100—1300 češkoslovaških kron za 50 kg, za hmelj prvovrstne kakovosti pa po 1500 češkoslovaških kron za 50 kg.

V splošnem se pa gibljejo cene med 1000—1500 za 50 kg. Na Češkoslovaškem se pričakuje letos srednje dobro hmeljsko letino, seveda so pri tem izvzeti oni kraji, kjer je vihar povzročil ogromno škodo.

XIV. poročilo hmeljskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 15. avg. 1922. Od našega zadnjega poročila imamo sušo, katera je obiranje goldinga zakasnilo in se bo to delo pričelo šele okoli 20. t. m. Nekateri hmeljarji so ga pa že obrali in se prepričali, da je odlične kakovosti: Kobule imajo namreč normalno obliko, njih barva je egalna, imajo mnogo lupulina in najboljši aroma. Pozni hmelj prehaja v kobule in bi mu pohlevni in izdaten dež bil nujno potreben. Kakor nam iz Zlatca CSR poročajo, je toča in burja povzročila v petih občinah ondotnega hmeljskega okoliša prav veliko škodo v hmeljskih nasadih. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 328—336 naših kron, Francoski frank stane 27,30—27,40 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0,72, za 100 češkoslovaških kron 8,80—8,90, za 100 nemških mark 42—45, za 100 laških lir 1550 do 1552 jugoslovanskih kron. V Carihu znaša vrednost naše krone 1,57 in pol centima (1 centim je 1 vinar.) Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 2 in pol točki.

Dopisi.

Jarenina. Dne 5. t. m. smo ponesli k zadnjemu počitku zemeljske ostanke zlatoporočca Ivana Sparl, posestnika v Gačniku. bil je vrl mož, značajan, ki je zmirom stal v naših vrstah. Odlikoval se je po globoki veri, ki ga je tudi krepila v njegovi dolgoletni bolezni, posebno hudi zadnje tedne. Z njim je legel v grob star kmet, prava jareninska korenina. Slava njegovemu spominu! Bog nam daj mnogo takih kmetov!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Mlado življenje vedno otrokoveselega dekleta, Liziko Damišovo iz Obrata smo zagrebi zadnji teden. Naravno je, da bi mlado, 20letno dekle še rado živelo, da se je težko ločilo od dragih svojcev. Značilno in ganljivo je, da je še zadnje ure pred smrtjo šla sama, rahlo podpirana od očeta, venkaj na vrt, v senco sadnih dreves, kjer je vzela slovo od domačega krova, od njiv, livad, rož in dreves. »Tukaj, oče, smo tolikokrat prepevali z vami in z mlažo sestro, tukaj se tolikokrat veselili v presrečnem domačem veselju«, je rekla očetu. Bila je tip vedno pojočega in smejočega se preprostega dekleta Slovenskih gor. Marsikdo se je ob njeni smrti vpraševal: Zakaj mora mlada, še pred kratkim zdravo in krepko dekle v cvetju svojih let v grob? Zakaj? Zato pač, ker božji nameni in sklepi niso naši nameni in sklepi. Imela je lep pogreb, lepo vrsto lepo oblečenih deklet, ki so glasno žalovale za njo, spremljač jo na zadnjem potu. Potrtega očeta in jokajočo mater, ki ne moreta prebleti izgube drage, najljubše hčerke, tolaži Bog! Vsi sosedje in znanci pa izražamo Damišovi rodbini svoje srčno sožalje in sočutje ob tem bridkem udarcu.

Sv. Peter v Sav. dolini. Semkaj se je doznalo, da je policija v Mariboru radi goljufije aretirala zloglasnega trgovca Petra Zaje, po domače »Muki«. Ta človek je sin šentpeterskega Petka, ki je strasten agitator za samostojno kmečko stranko. Je pač resnica: Jabolko ne pade daleč od jablana.

Polzela. Občinski odbor je imenoval častnim članom gospoda župnika, gospoda tovarnarja Vildija in gospoda zdravnika dr. V. Cervinka. Ob tej priliki je gospod Vildi daroval za tukajšnje ubožce 50.000 kron. — Dramatični odsek tukajšnega izobraževalnega društva priredi dne 20. avgusta zlet v Galicijo pri Celju. Ob tej priliki bodo uprizorili naš diletantje na župnijskem vrtu par iger. Namen izleta je, prebuditi tamošnje izobraževalno društvo k novemu življenju. Upajmo, da izlet doseže svoj namen. Vse tamošnje prijatelje naše mladine pa vabimo na predstavo, od katere bodo gotovo odnesli najlepše utise. Na svidenje tedaj v nedeljo v Galiciji. Bog živi!

Mozirje. Ker nočemo nikomur delati krivice in ker treba vsako zaslugi dostojno ovekoveti, moramo občinstvu še predstaviti izvrstne sotrduke in marljive politične agitatorje našega »slavnega« župana. To so državni uradniki, katere plačujemo vsi davkoplačevalci, kateri pa se za svoj posel dosti ne brigajo, temveč ves svoj čas posvetijo hujkanju proti krščanski stranki, živinski dohtar Bas, ki bi brez pomoči »klerikalcev« nikdar ne postal to kar je, psuje vsakega pristaša krščanske stranke s psovko »črni hudič«, rad pa spravljia i »klerikalni« denar. Mož je postal silno prevzetan, odkar vleče mastno plačo kot državni uradnik, poleg tega pa mastno računa kmetu, ako ga pokliče v silo, da bi mu rešil živino. O njegovem »delu« so izkušeni živinozdravniki izrekli uničujočo sodbo, navedemo lahko nešteto slučajev, zato je skrajni čas, da mož vzame bukve v roke in pridno študira, politiko pa naj prepusti gospodu Pevcu, ki se nikdar ne razburi in okrani v najbolj kritičnih trenutkih — popolnoma hladno kri, kar je poglavitna čednost vsakega političnega voditelja. Prinesli bomo sodbo demokratov in samostojnecev o — »živinozdravniku« Bašu in posledica bo pot gospoda centralista v Macedonijo, kjer imajo več smisla za demokratske živinske dohtarje ko ti preklani Mozirčani in liberalni Zadrecani. Uslužbenca na ekspozituri, jeden begunec, drugi povrh še gostilničar, mislita s hujkanjem in prostaškim zabavljanjem utrditi liberalizem v Mozirju. Prav tiho njima na uho povemo, da so višji uradniki, kakor sta ona, morali iti; tudi njima ne bo škodilo, ako malo pogledata na jug, kjer gotovo ne bo trpela ne višja oblast, ne domačini-obrtniki, da bi uradnik izvrševal gostilniški obrt in delal konkurenco gostilničarjem, izmed katerih mnogi v Mozirju težko izhajajo. Vprašamo okrajno glavarstvo v Celju: ali je uslužbenec politične ekspoziture v Mozirju vse dovoljeno? Ali se strinja z načeli politične uprave, da je uslužbenec politične uprave najhujši strankarski hujšak in zdražbar? Ali bo treba na javnih shodih žigosati početje državnih uradnikov?

St. Ilj pod Turjakom. Na veseli družbi pri Jastrobniku v St. Florjanu se je nabralo za novoustanovljeni šentiljski orlovski odsek 220 K. Vsem darovalcem Bog povrni!

Videm ob Savi. Dne 2. avgusta je umrla obče spoštovana žena, vzorna mati Urša Les, posestnica. Pokojna, mati pokojnega veleč. g. voj. kurata Antona Les, je že dalj časa bolela, dokler se tudi sama ni preselila v večnost. Pogreb se je vršil 4. avgusta t. l. iz hiše žalosti na pokopališče Sv. Ruperta na Vidmu. Obila udeležba pri pogrebu in vroče solze so bile priča, kako je bila rajna priljubljena med vsemi. Naj ji bo Bog obilen plačnik in zemljica lahka! Zalutajočim sorodnikom naše iskreno sožalje!